

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDESI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA
AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos
BETEGH PÁL.
Főmunkatárs: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér
többszöri közlésnél 4 fillérről közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
két szer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10.489. sz és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10.489 sz

Az Udvarhelyvármegyei Gazd. Egyesület elnökségétől.
27—904. szám.

Felhívás!

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egye-
sület egy, az egész vármegyére kiterjedő hatás-
körrel bíró „Központi fogyasztási és értékesítő
szövetkezet” alapítását határozván el, felkértenek
a szövetkezeti eszme pártolóit, hogy üzletrészek
jegyzésére az egyesület titkárságánál jelentkezni
szíveskedjenek.

Egy üzletrész nagysága 25 K, mely az
alakuló közgyűlés által meghatározandó részle-
tekben lesz befizetendő.

Székelyudvarhelyt, 1904. január hó 15.

Az elnökség.

A székelyudvarhelyi elemi és iparos tanonciskola.

Ezidő szerint városunkban a községi
elemi, iparos, kereskedelmi tanonciskola
és az óvoda, mind az óvoda céljaira ké-
szített épületben vannak elhelyezve. Az óvo-
dának ugyan a földszinten külön helyisége
van, a másik iskola azonban közösen hasz-
nálja a rendelkezésre álló két nagyobb és
két kisebb tantermet. Nappal, délután há-
rom óráig, az elemi iskolai növendékek ta-
nulnak, akkor ez iskola cök-mókját, fölkel-
hető taneszközét (ami kevés van) össze-
pakolva költözik ki és este öt óráig helyet
ad a kereskedelmi tanonciskolának. Ez
még jóformán ki sem tette a lábát, ott van-
nak már az iparos tanoncok, ugy 170 -
200-an és este nyolc óráig lefoglalva tart-
ják a lokálistásokat.

Ezen állapot a szükség kényszerűsége
miatt ideiglenesen tán megengedhető, de
sokáig így tartani nem lehet

Nem lehet pedig azért, mert abba az
iskolába egyetlen taneszközt, vagy iskolai
butort betenni lehetetlen, hogy az rövid
időn össze ne rongáltassék. És azt a saj-
nálatos dolgot meggátolni sem lehet, mert
bármilyen szigorú ellenőrzést gyakorol-
ez iskolák tanítója, személyzete, akármilyen
hiba vagy csorbitás essék az épületen, tan-
eszközökön vagy butorzaton, a hibának
gazdája soha sem kerülhet, mert mindenik
iskola növendéke esetleges kérdőre-vonás
alkalmával könnyen válaszol, hogy ugy
kapta.

De meg az iskolák célja és iránya is
más és más lévén, egymás taneszközeit,
dolgoit nem tudják kellőleg értékelni, csak
ugy is becsülik meg, vagyis, akármilyen
szigorúan ellenőrizze a tanító az illedel-
mes magaviseletet, mikor elpillant a csak ha-
szontalanság céljaira beszerzett kék vagy
piros ceruzával, vagy tintás ujjával egyet

huz az előbbi iskolások által ott hagyott
térképen vagy más taneszközön. A tanter-
meket pedig szellőztetni, illetve kisépérni
alig van idő.

Azon iskolai padok, melyek az elemi
iskolai tanulóknak jók és megfelelőek vol-
nának, nem felelnek meg a nagyobb fej-
lődésű tanonc iskolásoknak s így ha elfog-
lalják e nagy fiúk a kisebb padokat, ha
minden este csak egyet feszítenek rajta,
már egy hét alatt oda van a jó és hasz-
nálható pad. Bizonyosság erre, mintaképen
az elemi iskolások részére csináltatott és
használatba vett 6 darab új pad, melyet
egy hét alatt összetörtek. A régi s most is
az osztályokban levő padok — bár örökös
hadi lábón állanak ezekkel is — használ-
hatóbbak, mert egyik növendék-sereg egész-
sége és paedagogiai követelményeinek sem
felelnek meg, de mindenik beleülhet és
kinnal-bajjal dolgozhatik benne.

Napirenden lévén az elemi iskola (Is-
tennek hála már 7 év óta. Szerk.) helyisé-
gének megoldása, legjobb meggyőződésünk
szerint javasoljuk, hogy ezen fent jelzett
állapotot szüntesse meg a képviselőtestület
s az ujonnan vásárolt Szabó József-féle
telek kertjébe építse fel a kor kívánal-
mainak megfelelően az elemi iskolát 6 osz-
tálylyal, az utca felőli homlokzaton igazgatói
lakással, bejárót nyitva a Temető- (Csere)
utca felől és a ref. kollegium kinyuló kis da-
rab telek részét megvásárolva az óvoda
udvarán keresztül a felső piac-térre, a je-
lenlegi helyiségeket pedig az óvoda felett
kibővítve egy rajzteremmel, rendezze be
az iparos- és kereskedelmi tanonciskolák
céljaira. Az előbbi átadva az államnak, ez
utóbbi erejéhez mérten, a legcélszerűbben
és a követelményeknek megfelelően jól
használhatóan beállíthatja a város butorzat-
tal és taneszközökkel.

Elrekesztve a mostani óvodát a folyo-
són egy válaszfalal és az udvarnak hátsó
felét egy kerítéssel szintén az óvoda cél-
jaira berendezendő befásított udvarnak,
mind a négy iskola kérdését, a nevelés és
a módszertani követelményeknek a leg-
jobbban megfelelően lehetne megoldani és
ezzel befejeződnék véggképez az a régóta fel-
színen levő, égetően sürgős ügy megol-
dása. (y)

A boldogság útja.

(2-ik folyt. és vége.)

A szegénység nem szegény. A ki semmi
árért nem szegődik gonosz célok szolgálatába, a
ki jellemét pénzért nem bocsátja áruba s őrizke-
dik minden aljas csellekedettől, szegénysége mel-
lett is tisztességet érdemel. De a ki bár egysze-
rűen, de mégis megélhet, sőt ezenkívül néhány
forintot megtakaríthat, korántsem sorozható a sze-
gények közé. Boldogabb is, mint a kölcsönpenzen
élősködő, hitelre öltözködő, cifrálkodó uracs. A ki
kézpénzen szeresheti be szükségleteit, távol áll
a szegénységtől. Igaza van Montesquieunak, midőn

azt állítja: Nem az a szegény, a kinek semmije
sincs, hanem az, aki nem akar, vagy nem tud
dolgozni. A szegénységet Isten teremtette, de a
végtség nem az ő műve. A becsületes szegény-
ség tiszteletreméltó, a nyomor ellenben, mely egy-
aránt lehet oka és eredménye is erkölcsi súlye-
désünknek, megaláz, megszegényit.

A szegény igen gyakran boldogabb a gaz-
dagnál. Ismeretes ama keleti fejedelem története,
kinek orvosa azt ajánlta, hogy csak ugy gyógyul-
hat fel betegségéből, ha a legboldogabb ember,
ingét veheti magára. Futárok járták be a nagy
birodalmat, sokáig keresve a legboldogabb embert
hogy aztán annak ingét a hatalmas kalifa magára
vehesse. Végre egy szegényes kis viskóban ráakad-
tak egy szegény, de meglehetősen emberre, kit a
telhetetlenség nem bántott nem kívánt, nem óhaj-
tott semmit: teljesen boldog volt, de midőn a
futár a régen keresett inget kérte tőle, kiderült,
hogy a világ legboldogabb emberének nincsen inge.

A boldogság nem egyéb, mint a mindennapi
élet ösvényén elszórt apróbb-apróbb örömek okos
és nemes élvezete, mit gyakran, mivel nagyobb
s izgatott gyönyörök után áhitozunk, figyelemre
sem igen méltatunk. Nagyon téved, ki az élet
boldogságát a vagyonban keresi, jóval több örö-
met nyújt az ügyes alkalmazkodás, a jó izlés s a
kellő műveltség. Az igazi boldogság nem a pillan-
at, hanem az egész élet mértékletes élvezetében
található fel, alapelveit igen találóan foglalja össze
és fejezi ki egy híres kereskedő sirfelirata a kö-
vetkezőkben:

„Sohase feledd el, hogy létünk egyik főfeladata
a munka. Az idő pénz, egyetlen percedet se vesz-
tegesd hiában, de mindeniket számon tartsd. Tedd
meg embertársaid iránt mindazt, mit részükéről ma-
gad részére követelnél. A mit ma elvégezhetesz, ne
halaszd holnapra. A mit magad elvégezhetesz, soha
se bíz másra. Ne sovárogyj a másé után. Tulajdo-
nits fontosságát a legcsekélyebb aprólékoságnak is.
El ne költsd előre, amit még be nem vettél. Jöve-
delmedet ne fogyaszsd, de gyarapítani igyekezzél.
Szigoru rend kormányozza minden tetteidet. Rajta
légy, hogy élted folyamán minél több jót eszközöl-
hess. Ne foszd meg magadat semmitől, mi az élet
hényelmére szükséges, de élj mindamellett is tisz-
tesseges egyszerűségben, takarékosan. S épen azért
éleled utolsó percéig szorgalmasan munkálkodjál.”

Az emberi-nem művelődése szoros össze-
függésben áll az anyagi jóllét felé irányzott tö-
rekvésével, mert az ember csakis anyagi jóllét
biztosítása által lett képesítve a magasabb mű-
veltségre. Mai műveltségünk az emberiség több
ezredévi küzdelmei eredményeinek, hagyományai-
nak megőrzésén alapszik, őseink által gyűjtött ez
ismeretek megtakarítása nélkül az ember most is
vad állapotban sinylődnék. A szorgalmas és ki-
tartó munka és az észszerű takarékoság tehát
nemcsak az egyes emberek anyagi és szellemi
jóllétének, boldogságának biztosítékai, elengedhe-
tetlen kellékei, hanem a világ előhaladásának, a
civilizációnak, társadalmak és nemzetek kulturájá-
nak egyedüli és kiapadhatatlan forrása.

Becsüljük meg azért a munkát s legyünk
takarékosak!

Szabó Árpád.

A gazdasági helyzet. Az idei fekete tél ala-
posan lerontotta a mezőgazdák reményét. A hó
nélküli fagyok miatt kipállottak legtöbb helyen a
vetések és a gazdák már az ősi vetés kiszántá-
sán gondolkodnak. Valóban sajnálatos dolog, hogy
az amugy is gyenge lábón álló mezőgazdaságunk
khat ilyen természeti abnormalitások még súlyosabb
helyzetbe rántják. — Mint tudósítónk írják —
különösen a vármegye alsó felében súlyos a hely-
zet, mert a vetések mindenütt a legrosszabbul
telelnek.

Az ipari munkások szabad lyceuma.

Az ipari munkások szabad előadásán a mult vasárnap délután a Hymusz lelkes elénkélése után Burger Arthur rom. kath. főgymnasiumi tanár tartott igen tanulságos és mindvégig nagy élvezettel hallgatott előadást a „Hirlapok, röpiratok, folyóiratokról.”

Előadását általános vonásokban a következőkben foglaljuk össze:

Az emberiségnek a műveltség, ipar, kereskedelem, művészetek, tudományokban való előhaladása, a szabadság égisze alatt, csak egy század előtt is óriási. Századokkal ezelőtt, míg az új világrészben, vagy az ismeretes kontinensen történt eseményekről is valamiféle hírt csak betekónapok multán lehetett megtudni, addig ma a táviró telefon és világposta útján, a legmeszebb eső tájról jövő híreket is 24 óra alatt már az újságban kinyomatva olvashatjuk.

Hogy az újság megszülethessen, az emberiségnek bizonyos fokú műveltségre, tudásra volt szüksége, mely arra ösztönözte, hogy a saját énjének máról holnapra való fenntartásán kívül, érdeklődjék jövője, rokonai és embertársai sorsa iránt is.

A népek közül a régebbi időben azonban ennyi műveltsége is csak a rómaiaknak volt, hol a tudományok, művészetek már művelés alatt állanak, a bekövetkezett népvándorlás azonban ezt is jórésben elseperte. A népvándorlás idejében voltaképpen az egész emberiség egy embertömeget alkotott, a mikor mindenik csak a saját fenntartásával törődött, s ki-ki magának szerezte be mindazt, a mire szüksége volt. Csak a népvándorlás lezajlása után, mikor már a népek állandó helyre telepedtek le, lett a néptömegeből nemzet, mely a foglalkozásokat felosztotta, az élet- és vagyonbiztonság megővése céljából törvényeket alkotott s így alkotmányos országgá lett, minek alapján lassanként társadalmi élet fejlődött ki, mely szülte aztán az egymás sorsa és dolgai iránt való érdeklődést, ezen érdeklődés pedig az újságot vagy hirlapot.

Az újságok, illetőleg folyóiratok a hányféle dolgot tárgyalnak, annyifélek: így vannak politikai, vallási, orvosi, tanügyi, ipari és kereskedelmi, történelmi stb. hirlapok.

Az első újságot „Acta Diuina” címmel a rómaiak szerkesztették és a provinciákról (Itália területén fekvő római birodalmon kívül eső tartományokról) jött híreket és a senatus (római tanács) politikai és más határozatait közölte.

A második újságforma, a 15-ik században Kolumbusz Kristófnak Amerika felfedezéséről 1493-ban írott levelével jelenik meg; ugyanis az élelmes spanyolok nagy hazafioknak ezen világra szóló eseményt tartalmazó levelét számtalan példányban lemásolták és mindenféle szétküldözték. Hazánkról az 1526-iki szerencsétlen kimeneteli mohácsi csatát ismertető hírek jelennek meg a Németországban szerkesztett német nyelvű írott újságban először.

Olaszországban az első újság 1536-ban, a Velencei Köztársaság és II. Solimán török szultán között vívott kemény csata idejében jelenik meg és híreket szolgáltatott a testvér Olaszországnak a háboru részleteiről; s arról a pénznemről, a miért árusították „Gasetá”-nak nevezték.

Azután Németországban 1612-ben jelenik meg határozott formában és tartalommal, később Anglia is követte példáját és több újságot alapított, miután az 1475-ben strassburgi Guttenberg János által feltalált könyvnyomtatás tökéletesedve, meglehetősen elterjedt.

Franciaországban egy orvos alapította az első újságot, ki betegek szórakoztatására, mulattatására s így szenvedéseiknek enyhítése céljából adomákat irt és gyűjtött össze, s ezeket kinyomatva páciensei között szétosztotta.

Leghatározottabb és legnagyobb fejlődést vett az újságcsinálás a 18-ik században kitört francia forradalom idejében, a midőn a megnyilatkozott szabadság eszméje ugyszólva követelte a szellem táplálását, az érdeklődésnek mentől nagyobb térben való megnyilatkozását.

Hazánkban a mohácsi vészről írott tudósításon kívül, az első újság II. Rákóczi Ferenc idejében kitört kuruc forradalom idejében jelenik meg, Eszterházy Kálmán szerkesztésében „Mercurius Veridicus Ex Hungariae” címmel, latin nyelven szerkesztve Kassán és Lőcsén. A második magyarországi újság 1712-ben Pozsonyban jelent meg a Bél Mátyás szerkesztésében, de nem volt hosszú életű, a harmadik német nyelvű volt és „Ofnerischer Mercur” címmel Budán jelent meg, azután pedig a „Presburger Zeitung”, de valamennyi mind

rövid életű volt. 1780-ban Ráth Mátyás szerkesztésében magyar nyelven jelenik meg a „Magyar Hirmondó.”

A 17. és 18. században folytatott sok háboruskodások s a Mária Terézia simán németesítő politikája a nemzetet érzéséről és nyelvétől is csaknem kivetkőztették. Az isteni gondviselés azonban az Ő választott népéről, hogy az ne enyészék végkép el, mégis gondoskodott s épen abból a gárdából, a melyik a magyarnyelvet és szokásokat megvettette, a testőrségből állított egy jeles férfit Bessenyei Györgyöt, ki a „Hirmondó” című általa, a magyar nyelv művelése céljából alapított és szerkesztett újságban hirdette, hogy a magyar nemzet csak addig lesz nemzet, míg nyelve végkép ki nem hal az ajkáról. Az újságírásnak azonban az az idő nagyon kedvezően volt, mert a censura minden valamire való gondolatot vagy eszmét kitűrt a kéziratokból s így rendszerint az újságok rövid időn megszülettek. A „Hirmondó” 8 évi pályafutása után Görög és Kerkes 1700—1803-ig adták ki épen Bécsben a „Magyar Kurir” című és a magyar nyelv pallérozását célzó újságot. A 18. század végén pedig „Mindenes Gyűjtemény” címmel Péceli József szerkesztett újságot. Erdélyben 1790-ben „Siebenbürger Bote” és „Erdélyi Tudósító” jelennek meg, de a censura kemény keze miatt rövid időn ezek is mind megszűntek, mivel a jobbára száraz tudósításokat tartalmazó újságok unalmasak voltak szerkeszteni és olvasni egyaránt.

A francia forradalom hatása azonban hazánkban is felébresztette a hazafiakat és az 1825. következő országgyűléseken a magyar nyelvet téve és használva hivatalos nyelvnek, az újságírásnak is kedvezett az idő s ekkor jelenik meg a „Jelenkor” és melléklete a „Társalgó”. Majd az írók csoportosultak s Kossuth Lajos szerkesztő vezetésével megalapították a „Pesti Hirlapot”, melyet azonban a censura, mivel erős nemzeti érzéseknek adott Kossuth hangot, kivette kezéből és Szalaira bízta a szerkesztését.

Az 1848-iki 12 pontból álló követelmények egyikével a sajtó szabadsága is megadtván, 1848—49-ben és később 1867. után óriási lendületet vett az újságírás, úgy, hogy ma mintegy 4000 különféle újság van hazánkban.

A lapok szerkesztése és kinyomtatása nagyon sok fáradsággal jár, a nagyobb cikkek eredetiek lehetnek, de a híreket jobbára a könyvnyomatos útján szerzik be a lapok, a melyik közvetlen összeköttetésben áll a világ nagyobb táviró vállalataival, mint a Reitter és Havas ügynökség.

A szabad sajtónak ugyszólva személt termékei az ugynevezett revolver újságok, melyek csak a közönség felhívására és kizsebelésére irányulnak, épen ilyenek a hetenként megjelenő regényfüzetek is. Ezen újságok és folyóiratok bár olcsóknak vannak jelezve, a legdrágábbak, mivel megmetelyezik az olvasó közönség jóérzését és kizsákmányolják a pénzét.

Midőn ezektől való tartozkodásra inti előadó hallgatóságát, egyuttal a tisztességes újságok és folyóiratok olvasására, pártolására buzdítja, a melyekből sok szép és hasznos dolgot lehet tanulni.

Ezen tanulságos és nagy élvezettel hallgatott előadásnak befejeztével Klein Zsigmond szavaltá Ábrányi Emilnek „Jókai és Petőfi” című költeményét hatásosan. Solymossy Endre bizottsági elnök pedig meleg köszönetet mondott Burger előadó urnak, mely után lelkesülten énekelte el befejezésüképen a 200-on felül jelenlevő hallgatóság a Szózatot.

A jövő vasárnap Nagy Elemér ev. ref. kollegiumi tanár fog előadást tartani.

Érdeklődéssel várjuk ezt is.

Tan- és nevelésügy.

Az Udvarhely esperes-kerületi kath. tanítóegylet svidéki főkköre az 1903. évi november hó 16-án Szenttamáson tartott gyűlési határozata szerint téli gyűlését 1904. február hó 19-én d. e. fél 10 órától kezdődőleg Székelyudvarhely város Szombartfalva részében a következő tárgysorozattal tartja meg: 1. Veni Sancte, szent mise. 2. Hittani tanítás a székelyudvarhelyi segédlelkész által. 3. Gál Mihály helybeli k. tanító tanít. 4. Elnöki megnyitó. 5. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 6. Bálint József orosz-hegyi tanító szaval. 7. Gál Ambrus korondi tanító felolvas. 8. Gál Imre szentkirályi k. tanító szaval. 9. Gál Sándor karnagy vezetésével ének. 10. Birálatok, indítványok.

Hitelügy.

Jelzáloghitel a Székelyföldön. A székelyföldi kirendeltség tárgyalást kezdett a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetével, hogy ez az intézet külön irodát nyisson Marosvásárhelyen a székelyföldi terhes kiskölcsonöknök jelzálogos kölcsönökre való konvertálása céljából. A tárgyalások eredményre vezettek. Az iroda megnyit s a napokban megkezdette működését. Az iroda az összes teendőket díjmentesen végzi, ami sok kiadástól kiméli meg a kisembert. A konverzió már 300. koronára is igénybe vehető, így nagyon sok eladósodott székely fogja drága hitelét olcsó kamatozású törlesztéses kölcsönre átkonvertálni. Az iroda létesítésével a székelység egyik régi vágya ment teljesedése. Azonban ez még korántsem pótolja a Magyar Földhitelintézet által annak idején a kormányhoz benyújtott memorandumában hangoztatott és csakis azon alapon megvalósítható közös ohajtásokat. Vajha székely népünknek ez a legfőbb vágya teljesülhetne! . . .

Különfélék.

Alaptalan támadások.

Nincs kinosabb kötelessége a hirlapíróknak, mint a nyilvánosság előtt tárgyalni olyan kényes kérdéseket, melyek a hölgyekkel vannak összeköttetésben. De a közérdek mégis kötelességünké teszi, hogy jelen esetben szóvá tegyük azt a hirlapi harcot, melyet elég könnyelműen és felületesen indított meg valaki a székelyudvarhelyi áll. felsőleányiskola igazgatónöje mellett, egy olyan ügyben, amelyben vesztes csak a védelmezett igazgatónö lehet.

Könnyelmű ez az eljárás, mert egyenesen provokálja az igazmondást, ami nem egyéb, mint az a nem kevesek által ismert itélet, melyet a helybeli kir. törvényszék egy becsületsértési pörben hozott; felületes pedig azért, mert olyanokat támad, akik valóban nem okai annak a lehetetlen helyzetnek, mely ma a felsőleányiskolában uralkodik.

A Pesti Napló egyik legutóbbi számában az igazgatónö egy jóakarója támadást intéz a vármegye főispánja és a kir. tanfelügyelő ellen. Rég elkoptatott módszer igen tisztelt cikkező ur, a felsőbbesség rosszindulatu üldözését okolni valakinek a fegyelmi ügyei miatt. Méltóztassék tehát a vármegye főispánjának és a kir. tanfelügyelőnek kegyesen békét hagyni s e helyett szives fontolóra venni, hogy az ezen ügy folyamán felmerült különböző jelenségek nem-e inkább teszik kötelességévé a tanügy minden barátjának érvelni a mellett, hogy az igazgatónö s esetleg az összes ez ügyben szerepelt tanerők áthelyezésével végrevalahára megoldást nyerjen egy áldatlan, sok pletykára okot adó háboru, mely csak oknélküli botrányokra s így az intézet tekintélyének alá-ásására vezet. Ne a vármegye főispánját s az ezen ügybe ártatlanul belecseppent tanfelügyelőt tessék légből kapott, nevetséges koholmányokkal névtetenül megrágalmazni, hanem méltóztassék inkább ott keresni a hibát, ahol van s a honnan azt kiirtani, elismerjük kellemetlen kötelessége a felsőbb hatóságoknak.

És még egyet. A „Magyar Hirlap” egy 115 aláírással ellátott kérvényről ad hírt, melyet Berzeviczy miniszternek nyújtottak át az igazgatónö érdekében. Méltányoljuk az udvarhelyi hölgyek jószívűből fakadó eljárás minden érdemét, de legyen szabad kételkedésünket kifejezni a fölött, hogy a hasonló memorandumok befolyásolhatnák a kormányt, különösen ha nem a hölgyek iránt való pusztá udvariasság, hanem a tanügy érdeke fogja vezetni a ministeriumot. Mi ez utóbbit inkább hisszük.

— **Bálint Péter** rom. kath. segédlelkész a püspök Lövétről Székelykereszturra helyezte át.

— **Az udvarhelymegyei gazdasági egyesület** által évenként rendezni szokott székelykereszturi bikakiállításra az E. G. E. jutalomdíjat szavazott meg a f. hó 14-én tartott választmányi ülésén s elhatározta, hogy a kiállítás megtekintésére képviselőit kifogja küldeni.

— **Diák bál.** A ref. kollegium ifjuságának diák bálja febr. 6-án lesz. A rendezőség — Nagy Elemér tanár vezetése mellett — mindent megtesz, hogy a bál a legjobban sikerüljön. A meghívókat ma küldték szét; akik tévedésből nem kaptak, de arra igényt tartanak forduljanak a rendező bizottság elnökéhez.

— **Kereskedők közgyűlése.** A helybeli kereskedők társulata vasárnap d. u. 2 órakor a tanács-ház nagytermében tartja meg évi rendes közgyűlést, melyen új alapszabályai szerint újra szervezkedik.

— **Az Erdélyi Gazdasági Egyesület** legutóbbi igazgató választmányi ülésén, — mint Kolozsvárról értesülünk — az egyesület közgyűlését f. évi március hó 27-ére tűzte ki. — A választmány tárgyalás alá vette az erdélyi Méhészeti Egyesülettel való uniójának ügyét s abban állapodtak meg, hogy az az egyesület szakosztályként, autonóm hatáskörrel az E. G. E.-hez csatlakozzék.

— **Göre-estély.** A helybeli kereskedő-ifjuság e hó 23-án, a Hungária szálló nagy- és melléktérmeiben tartja meg harmadik Göre-estélyét igen változatos műsorról, mely után reggelig tartó táncmulatság következik. A helybeli első zenekar nyitánya után Jánosi Ilus szaval, Loschdorfer Kálmán hegedű-szólót játszik, Mántó Irén és Flórián Mariska dialogot, Baku Katalin pedig énekszólót ad elő. Kácsa Péter Lepénd falu cigányának jutalomjátékául meg „Göre indulása Amerikába” kerül színre, a melyben Dézsy Károly, Schlosser Rudolf, Láday Károly, Biró Árpád és Sándor Ferenc szerepelnek. A vidám mulatságra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Gazdasági felolvasás.** Az udvarhelymegyei gazdasági egyesület programjához híven f. hó 17-én d. u. 2 órakor népszerű gazdasági felolvasás volt Derzs községben is. A felolvasáson helybeli és a szomszédos községekből számosan megjelentek s élénk figyelemmel kísérték az előadást. Felolvasott Perl Jenő állatorvos a méhtelyletről, annak gyógyításáról, valamint az ellene való védekezéséről. Sándor Gergely, derzsi unit. lelkész a gyümölcs termelésről és értékesítéséről. A felolvasók valóban nemes kötelességet teljesítettek, midőn hozzájárultak az udvarhelymegyei gazdasági egyesület nagy céljainak eléréséhez.

— **Jótekonny négyesületünk** ez évi rendes közgyűlést vasárnap délután Dr. Damokos Andorné elnöksége vezetésével, a vármegyeház kistermében tartotta meg. A nem nagy számban megjelent tagok élénk érdeklődéssel foglalkoztak a szeretet munkájával. Az elnöksége magas szellemű szép megnyitóját általános helyesléssel fogadta a közgyűlés. Ugyanígy Fejes Áron tanár titkári jelentését is, amelyben az egyesület mult évi működését élénk színekkel rajzolta meg. A lelkes éljenzéssel fogadott tartalmas elnöki megnyitót és a gondosan szerkesztett titkári jelentést teljes szövegében jegyzőkönyvbe iktatni határozták. Együttal tudomásul vették Fejes titkár lemondását s egyévi munkálkodásáért elismerő köszönetet szavazott a közgyűlés. Majd Félegyházy Antal egyesületi pénztáros tette meg jelentését a mult évi bevételekről és kiadásokról s egyttal konstata, hogy a folyó évben már nem áll rendelkezésre annyi összeg, melyből a rendes segélyeket folyósítani lehessen. Tehát újabb jövedelmi forrásokról kell gondoskodni. A pénztárnoknak pontos és lelkiismeretes működéséért jegyzőkönyvi elismerő köszönetet szavaztak, ugyanígy a számvizsgáló bizottságnak is. A választmány eltávozott tagja helyett Fejes Áront, titkárnak pedig Nagy Elemér ev. ref. kollegiumi tanárt választották meg. Az új titkár magvas be-köszöntőt mondott, melyből már most megállapítható, hogy az egyesület ügyeit minden tekintetben teljes hivatottsággal fogja felkarolni. Szabó Árpád tanár indítványára, egyhangulag elhatározták, hogy hushagyó kedden a rendes fillérestélyt egy koronás belépési díj mellett dominóval és más élvezetet nyújtó mulattaló dolgokkal egybekapcsolva rendezik. A tavaszon pedig egy majális-szerű, de színelőadással összekötött táncvigalmat tartanak. A mulatságok rendezésére alapszabály szerint rendszeresített rendező-elnöki tisztre egyhangulag Fejes Áronnét választották meg. A közgyűlés tárgysorozata véget érven, elnöksége elte-tésével nyert befejezést. A közgyűlést megelőzőleg választmányi ülés volt, melyen a közgyűlés tárgyainak előkészítésén kívül segélyeket szavaztak az egyes, nyomorban levő kérvényezőknél.

— **Századik összejövetelét** tartja meg e hó 24-én a marosvásárhelyi Székely-Társaság, mely vezető szerepét alakulása óta egy pillanatra sem feledte el s a melynek ébrentartói valóban nagy elismerést érdemelnek. A társaság diszgyűlést tart ez alkalomból a városi tanács-ház nagytermében és este a László féle vendéglőben ünnepélyes összejövetelt. A társaság évkönyvet ad ki s e helyen is kéri az ivtartókat, hogy a történet aláírásokat a megfelelő pénzzel lehetőleg mielőbb beküldeni sziveskedjenek. Az évkönyv febr. 15-én fog megjelenni.

— **Hushagyó kedden** a helybeli négyesület dominó-estélyt rendez a hamvazó szerdára eső fillérestély helyett.

— **A váróterem.** Bizony a civilizáció haladásával nőnek az igények is s ezek az igények sokszor nagyon méltánylandó okokból fakadnak. Panaszot kaptunk, hogy a héjasfalva—székely-udvarhelyi h. é. vasút bikafalvi állomásán, a hol a személyforgalom nagyobb, mint a bögözi, vagy galambfalvi állomásokon — nincs váróterem. A közönség hideg téli időben kénytelen a szabad ég alatt bevárni a vonatot, mert a vasuti ör. 9 tagu családja által lakott órház egyetlen szobájában, amely magán lakás, helyet nem találhat. Egy kis jóindulattal lehetne segíteni ezen a mizerián.

— **Vidéki mulatságok.** Zetelakán az ottani tanítótestület e hó 24-én (vasárnap) a szegény tanulók tanszereink beszerzésére zártkörű kosaras táncmulatságot rendez személyenként 60 f és családnak 1 K 60 f díj mellett. Kezdeté este 7 órakor. — A kányádi E. M. K. E. népkönyvtár és olvasókör pedig e hó 30-án színelőadással kapcsolatos táncvigalmat rendez, mely alkalommal a „Sárgacsikó” népszínművet adják elő Hodgyai Géza tanító vezetésével. — Varságtelen, szintén f. hó 30-án „a csendőri laktanya közelében” ugyancsak zártkörű kosaras táncmulatságot rendeznek.

— **Tolakodás.** Egy „kereskedő” a minapban, jónak látta megtámadni a szövetkezeteket, melyek a magyar ipartermékek árusítását tüzték ki feladatuk. Egy füst alatt elsratja a kereskedelem helyzetét Magyarországon, noha maga is elismeri, hogy ma a kereskedelem javarésze nem egyéb, mint a külföldi ipar expedienze, sőt sajnálkozik, hogy a vasuti összeköttetés „kényszeríti” a kereskedőt külföldi ipartermékeket árulni. Ez a részint tudatlanságból, részint elfogultságból elkesergett panasz jut eszünkbe, mikor látjuk, hogy vármegyénkben még a gyufagyártmányok árusítása terén is a külföldet szolgálja a kereskedők egyrésze, holott a nagy iparnak épen ebben az ágában tapasztalható nálunk a legnagyobb fellendülés. — Szerkesztőségünkbe ma ismételtlen hoztak egy gyufa-skatulyát, melyen nemzeti színű nyomással ez a felirat diszeleg: „Union Augsburg és Linz. Legjobb biztonság inépgyufa”. — Megjegyezni ohajtuk, hogy mi a magyar ipar védelme alatt nem a nemzeti színű nyomással betolakodó külföldi áru eltűrését értjük. S ha kereskedőink azt hiszik, hogy a „vakulj magyar” jelszavát maszlagul használhatják a közönséggel szemben, akkor mélyen tévednek, mert nekünk a külföldi dugáru nemzeti színű nyomás alatt sem kell. Az a „kereskedő” pedig, aki sratja a szövetkezetek felállítását, jegyezze meg, hogy a kereskedelem csak akkor számíthat teljes támogatásra Magyarországon, amikor nem áll be a tolakodó külföldi ipar szolgájak. Addig — szerénység és a kivételeknek tisztelet. (Beküldték.)

— **Mulatság.** Homoródvárosfalván f. hó 16-án jól sikerült mulatságot rendezett az ifjuság, melyet nem zavart meg a községi tanító ellentüntetése sem. Ez alkalommal nem adunk helyet a tanító ur — állítólagos — magaviseletét bíráló panasz-nak, mert reméljük, hogy jövőben tartózkodni fog az ifjuságnak nem épen jó példát szolgáltatató hasonló eljárástól. A mulatság sikerét emelte a közönség nagy érdeklődése. Az összes bevétel közel 60 K és a tiszta jövedelem 31 K a toronyóra alap javára. Felülizettek: Kiss Jenő, Péter Sándor, Péter Sándorné 1 K 60 f—1 K 60 f, Bedő József, Rigó János és Szabó Mária 1—1 K, Barta József, Bálint Lajosné, ifj. Gedő Zsigmond, Kiss György, Máté Lajos, Pálffy Akos, Ravasz

Miklós, Ürmösi Károly és Vas Mózes 60—60 f, id. Csepregi Mózesné és Szabó Mária 10—10 f, együtt 13 K 40 f. Fogadják úgy a felülizetők, mint a mulatságban részt vett szereplők a rendezőség hálás köszönetét.

Törvénykezés.

54/1903. eln. szám.

Az ügybeosztásra vonatkozó intézkedések.

A székelykereszturi kir. járásbírószág vezetője a 73465—97. sz. I. M. rendelet 4. §. értelmében az 1904. év tartamára az ügyek egyes csoportjai elintézését illetőleg következő ügybeosztást készített:

I. Apáthy Gyula kir. járásbíró elintézés végett a 23. §-ban felsorolt ügycsoportokat kapja: 1. az elnöki ügyeket (El. lajstrom), 2. az egyezségi ügyeket (Eg. lajstrom), 3. a sommás pereket (Sp. lajstrom), 4. a rendes örökösödési eljárás tárgyát képező ügyeket (Ö. lajstrom), 5. a polgári vegyes ügyeket (Pv.), 6. a fizetési meghagyást tárgyazó ügyeket (Fh. lajstrom). Továbbá a hétnek minden szombat napján d. e. 9—11 óráig és d. u. 3—5 óráig jegyzőkönyvre veszi: a) a szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat, az egyezségi eljárásra vonatkozó szóbeli kérelmeket és nyilatkozatokat, az egyezségi kísérletre vonatkozó idézés iránti kérelmeket, továbbá a megjelölt szombat napon kívül a hivatalos órákban felveszi az oly szóbeli kérelmeket és nyilatkozatokat, a melyeknek előterjesztése határidőhöz van kötve, vagy a melyeknek előterjesztése végett a kir. járásbírószág székhelyének községi területén kívül lakófel jelentkezik. Felek a meghatározott napon kívül és idézés nélkül megjelenhetnek valamely sommás per tárgyalása végett, de ebben az esetben ügyük csak az erre a napra kitűzött tárgyalások elintézésén után kerül tárgyalásra.

II. Cseresnyés Sándor kir. albiró elintézés végett a 23 §-ban felsorolt következő ügycsoportokat kapja: 7. a kir. járásbírószág hatáskörébe tartozó vétségeket és kihágásokat (B. lajstrom), 8. a vizsgálóbírói ügyeket (Vb. lajstr.), 9. a büntető ügyekre vonatkozó megkereséseket (B. M. lajstrom), 10. a büntető vegyes ügyeket (Bv. lajstrom), 11. a büntetővizsgálati megkeresvényeket (Vm. lajstrom), 12. az örökösödési és hagyományi bizonyítványokat tárgyazó ügyeket (Öl. lajstrom), 13. anyakönyvi ügyeket (A. lajstrom), 14. a polgári ügyekben érkező megkereséseket (M. lajstrom), 15. a fizetési meghagyást tárgyazó ügyeket (Fh. lajstrom). Továbbá a hétnek minden szombat napján d. e. 9—11 óráig, d. u. 3—5 óráig jegyzőkönyvbe veszi: b) a kir. járásbírószág hatáskörébe tartozó vétség és kihágásokra vonatkozó szóbeli feljelentéseket, a kir. törvényszék hatáskörébe tartozó bűncselekményekre vonatkozó bűnvádi feljelentéseket és fizetési meghagyások kibocsátása iránti kérelmeket, továbbá a megjelölt szombat napon kívül is, a hivatalos órákban felveszi a büntető ügyekre vonatkozó oly feljelentéseket, melyek gyors elintézését igényelnek, ugyanígy azokat is, a melyeknek előterjesztése végett a kir. járásbírószág területén lakó fél jelentkezik.

III. Veress Menyhért kir. albiró elintézés végett a 23. §-beli ügycsoportokat kapja: 16. a végrehajtási ügyeket (V. lajstrom). Továbbá a hétnek minden szombat napján d. e. 9—11 óráig és d. u. 3—5 óráig jegyzőkönyvbe veszi: a szóbeli kérelmeket és nyilatkozatokat, továbbá a megjelölt szombat napon kívül is a hivatalos órákban felveszi az oly szóbeli kérelmeket és nyilatkozatokat, a melyeknek előterjesztése határidőhöz van kötve, vagy a melynek előterjesztése végett a kir. járásbírószág székhelyének községi területén kívül lakó fél jelentkezik.

IV. Két jegyző iroda állittatik fel. I. Apáthy Gyula kir. járásbíró és Veress Menyhért kir. albiró I. számú jegyzői irodája. 3. Cseresnyés Sándor kir. albiró II. számú jegyzői irodája.

Az I. sz. jegyzői irodában kirendelt kezelő Bálint András kir. járásbírói irnok, kirendelt állandó helyettes Klein Adolf kir. járásbírói irnok, kezelősegéd Demeter János kir. járásbírói irnok.

A II. számú jegyzői irodába kirendelt kezelő Klein Adolf kir. járásbírói irnok, kezelősegéd Nagy András kir. járásbírói irnok.

V. Az irattár egyttés kezelésével és őrzésével (I. ü. sz. 79. §.), a kézbesítések közvetítésével

vel és a kézbesítési ívek körüli teendők ellátásával (I. ü. sz. 60. §.), a más bíróságok részére eszközölt kézbesítési jegyzék vezetésével (I. ü. sz. 62. §.), az I. ü. szabály 63. 65. §-ában meghatározott postakönyvek kezelésével, az I. sz. jegyzői iroda kezelője Bálint András bírósági írnok bízta meg, kinek állandó helyettesse Klein Adolf kir. járásbírói írnok.

VI. A gyűjtő szekrény kulcsát az I. sz. jegyzői irodában kirendelt kezelő Bálint András kir. járásbírói írnok őrzi.

VII. A gyűjtő szekrényből a beadványok hétköznaponként kétszer: d. e. 10 órakor, d. u. 4 órakor, vasárnap és ünnepnapokon pedig egyszer d. e. 10 órakor vétetnek ki. Ezen intézkedés mindenki bíróval, segéd- és kezelő személyzet mindenik tagjával közöltek, a kir. járásbíró hivatalos helyiségében a hirdetések közlésére rendelt táblára is kifüggesztették az ügybeosztásra vonatkozó intézkedéseket tartalmazó könyvbe bejegyzetett s ezen kir. járásbíróhoz tartozó községek előjárásaihoz közzététel végett azzal közölték, hogy a jelen ügyviteli szabályok életbe lépté (1898. március 1) előtt folyamatba tett ügyekre vonatkozó beadványokat is a jegyzői irodába kell beadni.

Székelykeresztúr, 1903. évi november 24-én.

Apáthy Gyula s. k.,
kir. járásbíró.

Szerkesztői üzenetek.

K. Szíves tudósítását köszönjük és jövőre is kérjük. A gazdasági felolvasások hathatósabb terjesztésének kérdésére majd rátérünk. Ez nálunk tervbe van véve s annak megvalósítása, csak idő múltán lehet.

P. S. Panaszát egész terjedelmében nem közölhetjük, mert annak az urnak magaviselete a nagyközönséget ilyen terjedelmes mértékben nem érdekli.

A legjobb és legolcsóbb

közvetítő az apróhirdetés!

Aki gyorsan és előnyösen házat, birtokot, üzletet, árut venni vagy eladni akar, **Aki** bármiféle állást vagy foglalkozást keres, **Aki** lakást, üzletet, birtokot stb. bérbe venni vagy adni kíván, **Aki** társat, pénzkölcsönt stb. keres, **Aki** szakácsnőt, o szobalányt, mindenest, gyermekleányt keres, **Aki** férjhez menni, nőszülni, vagy más ismeretséget, vagy levelezni akar,

biztosan és leggyorsabban eléri célját, ha igénybe veszi a

„Székely-Udvarhely“

Apró hirdetés

rovatát, ahol minden egyszerű nyomású szó csak négy fillér.

Kiadó lakás. Az Erzsébet-szálloda emeletén levő 2 lakásrész, mely összesen 10 szobából áll, folyó évi április 24-től bérbeadandó. E 10 szobából álló lakást egy család is használhatja, vagy hivatali helyiségnek is nagyon alkalmas. Értekezni lehet: Dézsy Antal tulajdonossal.

Kiadó üzlethelyiség. Faluhelyen, a legjobb központra, kirakattal, 2 egymásban nyíló szobával, külön udvarral bíró előkelő üzlethelyiség több évre használatra adatik. Föltételek megtudhatók e lap kiadóhivatalában

BOR. Jó és olcsó asztali csemege és győgyborok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

Teasütemények a legkülönbözőbb választékban **is friss** minőségben **állandóan** kaphatók: **Ernst György cukrászatában** Székelyudvarhelyt, Bathány-tér 15. sz. alatt. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Kiadó üzlethelyiség. Hat rak- és padlás mellékhelyiségekkel, legjobb forgalmu helyen, 1904. évi március havától kezdve kiadó. Értekezni lehet: **Szenkovits János** utóda férfi- és női divatárú üzletében Székelyudvarhelyt.

Pénzt, sok pénzt, havonként 1000 koronáig kerekeshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül. Küldje be címét „E 452” jelleg alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merkur” Mannheim, Meerfeldstrasse No 44.**

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Fogorvos Székelyudvarhelyt.

Dr Kovács Géza egyetemes orvostudor fog- és száj-specialista műtermé Kossuth-utca 56. sz. alatt. Szerényebb viszonyok között levő vidéki földműveseknek foghuzásokat és más apróbb műtetteket 1 koronáért, teljesen szegényeknek pedig díjtalanul eszközöl.

Mint gyógyviz csodahatásu.

Kászoni Főkut.

Természetes gyógy borviz!

Kizárólagos főraktár Udvarhelyvármegye egész területére: **SZENTPÉTERY GERGELY** fűszer-, üveg-, porcellán- és diszmbáru kereskedésében Székelyudvarhelyt, Deak-tér 15 szám alatt. — Üvegenkénti ára 12 fillér.

Mindig friss szállítmány.

880—1903. vhtói szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kereskedelmi kir. törvényszéknek 1902. évi 116802/p. és 8466/p. 903. számú végzése következtében dr **Bender Béla** ügyvéd által képviselt **M. Cormik** Harversting Maschinen Comp javára, **Bartha Andor** bardoezi lakos ellen 127 K 18 fillér s jár erejéig 1903. évi január 29. és 1903. febr. 21. foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1640 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 2 bika, 2 ökör és 4 tehén nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírószág 1903-ik évi V. 55/9 számú végzése folytán 127 korona 18 fillér hátralék tökekövetelés, ennek váltódíj és eddig összesen 23 K bíróilag már megállapított költségek erejéig 1904. évi január hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107-ik és 108-ik §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbit ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Oklánd, 1903. dec. 28. napján.

POLLÁK IGNÁC,
kir. bir. végrehajtó.

4722—903. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykeresztúri kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Etéd és vidéke községi hitelszövetkezet végrehajtónak **Dömös János** és társa végrehajtást szenvedő elleni 185 K tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykeresztúri kir. bíróság) területén lévő a kőrispataki 574 sz. tkjvben foglalt 1900 hr. sz. ingatlanra 8 K, 2549 hr. sz. ingatlanra 2 K, 2857|2 hr. sz. ingatlanra 10 K, 2963|2 hr. sz. ingatlanra 16 K, 3732|2 hr. sz. ingatlanra 8 K, 3816 hr. sz. ingatlanra 3 K, 6419|2, 6420|1 hr. sz. ingatlanra 26 K, 7036 hr. sz. ingatlanra 22 K, 7132|554 hr. sz. ingatlanra 13 K, az 525 sz. tkjben foglalt 552, 553 hr. sz. ingatlanra 382 K, 1534 hr. sz. ingatlanra 16 K, 2156 hr. sz. ingatlanra 26 K, 3418|38 hr. sz. ingatlanra 15 K, 6508 hr. sz. ingatlanra 24 K, 7132|360 hr. sz. ingatlanra 8 K, 7132|514 hr. sz. ingatlanra 1 K, 7132|582 hr. sz. ingatlanra 12 K, 779|1, 781|1 hr. sz. ingatlanra 83 K, 1053|1/1 hr. sz. ingatlanra 12 K, 1090|1, 1091|1 hr. sz. ingatlanra 25 K, 2379|1 hr. sz. ingatlanra 4 K, 4544|2|1 hr. sz. ingatlanra 2 K, 4949|87|1 hr. sz. ingatlanra 7 K, 5551|1/2 hr. sz. ingatlanra 1 K, 6078|1, 6079|1 hr. sz. ingatlanra 10 K, 6737|1, 6738|1 hr. sz. ingatlanra 45 K, 6978|1 hr. sz. ingatlanra 16 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az 525. sz. tkjben C. alatt **Kapusi Anna**, özv. **Lőrinczi Istvánné** javára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartásával az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1904. évi január 22-ik napján délelőtti 9 órakor** Kőrispatak község házánál megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Székelykeresztúr, 1903. október 21.

VERESS, kir. albiró.

A kisbirtokosok által

sajátkezűleg a legnagyobb gondal, angolnyelven és rafiás eljárással készített, kitünő minőségű vagyoniilag szavatolt fajtisza I-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek min-

den tekintetben megfelelő **szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas** csemege és borfajú szőlőoltások a tapasztalatok során fajtisztának, a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak! Minden nagyhangon hirdető, gyárilag füllesztett, reklámozott, előhajtásos oltást messze felülmúlunk! **Chassellás, muskotályi és más legkiválóbb csemege-fajokból összeválogatott I-ső rendű lugaegyüttemény ára** (melyeknek megeredéseért és jóságáért felelőség vállalattik): 1. Kisösszeállítás (15 darab) 5 korona. 2. Nagy összeállítás (30 darab) 10 korona. a) **Borfajok**, amerikai riparia portális alanyon oltott gyökeres, fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra: ezer darab 200 korona, száz darab 22 korona, tíz darab 2 korona 50 fillér. b) **Csemegefajok**, árak tavaszi szállításra értendő: ezer darab 220—240 korona, száz darab 25—30 korona, tíz darab 3—5 korona.

Hazai szőlőfajok! (Filoxeramentes.) **Szőlőkirály!** (Delawáre): A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai direkttermő, melynek 25—60 százalékos cukor és szokatlanul nagy szeszartalmu bora igen jó, hasonló a szamorodni másláshoz és a maderához. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbéli termések háziasítására nem lehet eléggé ajánlani. A delawáre francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen peronosporának ellentálló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s méltán nevezhetjük a **borok királyának**. A jövő szőlőszetkincse. Mindenütt megterem úgy a homokon, mint a kötött, agyagos, meszes, palás és nyirkos talajokban. — Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott, rendkívül (tartós szívós zöldhajtása 1—2° hideget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeinel fogva, megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és házaink fala mellett s minden egyéb nem használható helyeken mint **szőlőlugas tenyésztessék**. 100 darabból álló luga-gyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 korona. — **Borkirály!** (Delawáre!) Mintabort két korona.

Riparia portális telepek! — **Nagymennyiségű riparia eladás!** Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok, palackokban ugymint hordókban, kicsinyben és nagyban a legjutányosabban beszerezhető s kívánatra válaszbélyeg ellenében bővebb felvilágosítást, vagy egy korona utánvétel mellett mintabort küld: Az **Érmelléki Szőlőszeti és Borászati Szak** közlöny, mint Országos hirdetési kalauz **Székelyhid** (Biharmegye).